

אשירה

לקידום שיח רגשי חברתי
המחוז החרדי במשרד החינוך

כלי מוביל

פלייבק

שירה

אוֹחִיל יוֹם

מלים: ר' דוד חסין

הַר גְּבוּהָ וְרֵם עַל, הוֹקֵם עָלָיו מִמַּעַל
רַבִּי מֵאִיר הוּא בֶּעַל, אֲתִיָּא וְתַמְהִיָּא

רַבִּי יוֹחֲנָן חֲנָה, שֶׁם יֶחֱד עִם רַב הוֹנָא
וְעַמְהֵם רַב כְּהֵנָא, וְגַם רַבִּי יִרְמְיָה

נִקְבֵּר בְּתוֹכָהּ טָמוֹן, רַבִּי מֹשֶׁה בֶּר מִיָּמוֹן
הוּא מִפְּרֵשׁ דֵּת אָמוֹן, וְרַב עַל כָּל חֲכִימָא

בְּרֵם זְכוֹר לְטוֹבָה, הָרַב נִיהוּ רַבָּא
עַץ חַיִּים שׁוֹר הַצָּבָא, מִמִּשְׁפַּחַת אַבּוּלְעַפְיָא

נִזְר קֹדֶשׁ עַל רֵאשׁוֹ, אֱלִיּוֹ גּוֹיִים יִדְרוּשׁוּ
מִפְּיוֹ תוֹרָה יִבְקֶשׁוּ, מִצִּפּוֹרָא וְעַד פְּנִיָּא

חֲסִין יְהִי אֵין כְּמוֹהוּ, אִישׁ אֱלֹקִים קְדוֹשׁ הוּא
בְּהֶבֶל רוּחַ פִּיהוּ, רִשְׁפֵּי אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת יְהִי

חֲדָשׁ הָעִיר שְׁכָלְלָהּ, חוֹמֶתָהּ וְגַם חִילָהּ
בֵּית מִדְּרָשׁוֹ כָּלכָּלָהּ, כָּל יִמְיוֹ אֲשֶׁר הָיָה

זָרְעוּ לַעֲוֹלָם יַחִיָּה, בִּקְנִין הַגּוֹף יִהְיֶה
בְּרַכַּת הַדִּיּוֹט אֵל תִּהְיֶה, קֵלָה וְגַם בְּזוּיָהּ

קוֹל זִמְרַת רִנָּנִי, אֲמַרִּי פִי וְהִגִּינוּ
יִהְיֶה לִפְנֵי ה', כְּמוֹ סֵלֶת נִקְיָה

אוֹחִיל יוֹם יוֹם אֲשַׁתָּא, תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה
אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה, אֲדַמַּת קֹדֶשׁ טַבְּרִיָּה

נְעֻמָּה יְשִׁיבָתָהּ, גַּם טוֹבָה רְאִיתָהּ
יָם כְּנֶרֶת חוֹמֶתָהּ, שְׁמָה הָעִיר בְּנוּיָהּ

יִשְׂרָאֵל בְּלִבּוֹתָם, נָחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם
בְּתוֹכָהּ קְבוּרָתָם, כָּלֶם בְּנֵי עֲלִיָּהּ

דֶּרֶךְ הָהָר יִתְבּוֹנֶן, קֶבֶר רַבָּן יוֹחֲנָן
בֶּן זַכַּאי שֶׁם יִתְלוֹנֶן, יַחִיד בְּדוֹרוֹ הָיָה

וְחֻמְשָׁה תַּלְמִידִים, צְדִיקִים וְחֲסִידִים
מִזְהָב נַחֲמָדִים, מוֹנֶה שְׁבָחָן הָיָה

דָּמָה אֶחָד לְבוֹר סִיד, טָפָה אַחַת לֹא יִפְסִיד
וְלַחֲבֵרוֹ קָרָא חֲסִיד, וְחֵד דְּחִיל חוֹבִיָּא

בָּם חֲכָם בְּעֵז גִּבּוֹר, כְּמַעֲיֵן הַמִּתְגַּבֵּר
אֲשֶׁרִי יִלְדָה עַל מִשְׁבֵּר, אֶת בְּנוֹ שֶׁל חֲנִנְיָהּ

רֵאשׁ הָהָר שֶׁם מִצְבֶּה, קֶבֶר רַבִּי עֲקִיבָא
עֲמוּ עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה, אֵלֶּף תַּלְמִידֵיָא

אֲשֶׁרִי הַשֶּׁם רַעֲיוֹנָיו, לְרֹאוֹת שֶׁם נִגְדַּת פְּנִי
רַבִּי חֵיא וּבְנָיו, יְהוּדָה וְחִזְקִיָּה

אודות השיר

הסברי מילים:

אַשְׁתָּאָה - אצפה ואיחל

דְּחִיל חוּבִיָּא - ירא חטא

אַתֵּיָא וְתַמְהֵיָא - ניסים ונפלאות

אודות השיר

השיר אוחיל יום

פיוטו של ר' דוד חסין, בן המאה ה-18, מגדולי משוררי מרוקו, מוקדש לעיר טבריה ומספר בשבחה. אנו מסיירים עם ר' דוד חסין בטבריה ובקברות התנאים והאמוראים שבה ומגיעים עד למקום קבורתו של הרמב"ם על פי המסורת. מן המתים עובר המשורר לספר בשבחם של החיים - ר' חיים אבולעפיה, מחדש היישוב היהודי בטבריה, אליה עלה עם תלמידיו בשנת ת"ק, שעשה רבות לפריחת היישוב היהודי בטבריה ולבניין העיר ועל כך מהלל ומברך אותו ר' דוד חסין בחתימת השיר.

שיר זה נתחבב מאוד וזכה לתפוצה עצומה והוא מופיע בספרי שירה של קהילות המזרח השונות. השיר אף זכה למספר חיקויים ועיבודים, דבר המעיד על הפופולריות הרבה שלו. החיקוי הידוע ביותר הוא שירו של השד"ר הארץ-ישראלי, ר' אליהו חזן, שהגיע למרוקו, "פגש" בשיר וחיבר שיר חיקוי שנקרא אף הוא "אוחיל יום יום", אלא ששירו של ר' אליהו חזן מוקדש לעיר ירושלים וסובב סביבה.

עיר טבריה שימשה במשך כחמש מאות שנה מרכז חשוב בחיי העם היהודי בארץ ישראל, ואף מחוצה לה. מוסד הנשיאות עבר אליה במאה השלישית, והסנהדרין עברה עוד לפני כן, ושכנה בה עד הכיבוש המוסלמי, אך גם לאחריו המשיכה טבריה לשמש מרכז רוחני ליהודים. כאן פעלו חכמים ידועים ופוסקי הלכות כרבי יוחנן בן נפחא, ר' מאיר בעל הנס, רבי יהודה נשיאה (שהעביר לכאן את הנשיאות), ריש לקיש, ועוד רבים אחרים.

בטבריה נחתמה המשנה. כאן נוצר התלמוד הירושלמי, שהתחיל בירושלים ובגלל שנחרבו הישיבות המשיכו את סידורו בטבריה. ואכן הוא מכיל הרבה מידע על טבריה והגליל. כאן הומצא הניקוד העברי המקובל עד היום. כאן גם חוברה מסורת המקרא ונכתבו פיוטים מפורסמים.

טבריה היא אחת מארבע ערי הקודש בישראל, ובה נקברו רבים מגדולי האומה, ביניהם רבי עקיבא, הרמב"ם, רבן יוחנן בן זכאי ורבים אחרים.

טבריה שמרה על מסורת יהודית גם בזמנים קשים, שבהם ירושלים ומקומות אחרים בארץ היו ריקים מיהודים.

השיר מתאר את מאמצייהם של בני עלייה בעבודת ה', שבזכות מאמצייהם נקראים "בני עלייה". השקעת מאמצים מגדילה את הסיכוי להצלחה, אבל יותר מכך היא מאמנת הנפש בלקיחת אחריות והשקעה. אלו מיומנויות חשובות הנדרשות למשימות חיים רבות ובפרט ביחסים בין-אישיים.

כיתות א'-ג'

הכינו מראש:

- 3 כפות מתכת
- 3 כדורי טניס
- פתקים כמספר התלמידים
- מעטפה

מהלך הפעילות

- **בחרו** שלושה מתנדבים ללכת מנקודה א' ל-ב' כשהכף והכדור עליה אחוזה בפייהם. מי שהצליח לעבור את הדרך מבלי להשתמש בידים ובלי שהכדור ייפול הוא המנצח (אפשר לשחק שוב על פי הזמן).
- **שאלו** את התלמידים: "מה נדרש כדי לצלוח את המשימה?" ריכוז, דיוק, שיווי משקל, מאמץ.
- **הסבירו** שמאמץ זה אומר להשתדל יותר מהרגיל.
- **שאלו** "מתי עוד צריך להתאמץ?" הדגו על פי הצורך (בשיעור ספורט, כשחוצים כביש, כשרוצים לדבר בשיעור אבל אסור).
- **שאלו**: "האם מי שנפל לו הכדור באמצע הדרך לא התאמץ?" בוודאי שכן.
- **הסבירו** שמאמץ והשקעה נדרשים כדי להצליח, אבל קיימים גם אם לא הושגה הצלחה מיידית (כדאי להתייחס לרגש האכזבה המתלווה לכישלון).
- **הביעו** הערכה רבה למאמצייהם.
- **חלקו** פתקים והציעו לתלמידים לבחור ולכתוב (בכיתה א' סייעו לכתוב במידת הצורך) על מאמץ שהם רוצים לעשות היום בבית הספר או בבית, ולהניח במעטפה.
- למחרת **חלקו** את הפתקים לתלמידים ושמעו שיתופים על מאמצייהם.

כיתות ד'-ו'

הכינו מראש

- 3 בקבוקים ריקים ופתוחים של 5.1 ליטר
- 3 נרות דקים מפייט הבקבוק, קשורים בקצה בשרוך ארוך
- פתקים כמספר התלמידים
- מעטפה

מהלך הפעילות

- **שאלו** את התלמידים: "מתי לאחרונה התאמצתם מאוד? האם השגתם

שיח רגשי

השיר
אוחיל יום
כיתות א-ג

שיח רגשי

השיר
אוחיל יום
כיתות ד-ו

שיח רגשי

השיר אוחיל
יום

כיתות ד-ו

שיח רגשי

השיר אוחיל
יום

כיתות ז-ח

מה שרציתם?" אפשרו שתי דקות לשיתופים.

• **בחרו** שלושה מתנדבים שיעמדו בשורה וקשרו למתניהם את הנרות. הניחו לפנייהם את הבקבוקים הריקים ובהינתן הסימן יהיה עליהם (ללא ידיים!) לנוע ולהשחיל את הנר בפיית הבקבוק. הראשון הוא המנצח. ניתן לערוך עוד סבב כזה אם הזמן מאפשר.

• **שאלו** את התלמידים: "מה נדרש כדי לצלוח את המשימה?" ריכוז, דיוק, שיווי משקל, מאמץ.

• **הסבירו** שמאמץ זה אומר להשתדל יותר מהרגיל. השתמשו בדוגמאות שהם הביאו בהתחלה כדי לחזק את הרעיון (כדאי להתייחס לרגש האכזבה המתלווה לכישלון).

• **שאלו**: "האם מי שלא ניצח היום במשחק, לא התאמץ?" בוודאי שכן.

• **הסבירו** שמאמץ והשקעה נדרשים להצלחה, אבל קיימים וחשובים גם אם לא התרחשה.

• **חלקו** פתקים והציעו לתלמידים לבחור ולכתוב על מאמץ שהם רוצים להשקיע ביום בבית הספר או בבית, ולהניח במעטפה.

• למחרת **חלקו** את הפתקים לתלמידים ושמעו מהם שיתופים על מאמצים שהתבצעו והצליחו.

כיתות ז'-ח'

הכינו מראש

• פתקים כמספר התלמידים

• מעטפה

התלמידים יאחזו ידיים במעגל. במרכז יעמוד מתנדב בלי לזוז

מהלך הפעילות

• בהינתן האות על המשתתפים למשוך את חבריהם למעגל ולגרום להם לגעת במתנדב שבמרכז, בעוד המשימה הכללית היא להימנע מלגעת בו. משתתף שנגע במתנדב יוצא מהמשחק, המעגל הולך וקטן עד שנשארים שני הזוכים.

• **שאלו** את התלמידים ודונו על פי הסדר:

• מה נדרש כדי לצלוח את המשימה?

• מתי לאחרונה התאמצתם מאוד? האם תמיד המאמץ הביא להצלחה?

• האם מי שנפסל במשחק בהכרח לא השקיע מאמצים? (מסקנה: בוודאי שהשקיע).

• **הסבירו**: מאמץ דורש להשתדל יותר מהרגיל. לפעמים התוצאה מאכזבת, אך ההשקעה צריכה להיות ויש להעריך אותה כי היא מאמנת אותנו לפעמים הבאות!

• **חלקו** פתקים והציעו לכל תלמיד שיבחר ויכתוב על מאמץ שהוא רוצה לעשות היום בבית הספר או בבית, ויניח במעטפה.

• למחרת **חלקו** את הפתקים לתלמידים ושמעו שיתופים על מאמצים שהתבצעו והצליחו.

אשירה
לקידום שיח רגשי חברתי
המחזק החרדי במשרד החינוך

כיתות א'-ב'

1. הטרמה

תלו על הלוח תמונה של העיר טבריה ושאלו את התלמידים מי ביקר בעיר טבריה, למי יש קרובים בעיר זו וכדומה.

חלקו לתלמידים פלסטלינה ובקשו מהם ליצור משהו שמסמל בעיניהם את העיר טבריה.

מומלץ להניח על שולחן המורה תמונות של אתרים מרכזיים בעיר ולהציע לתלמידים המעוניינים להגיע ולקבל השראה.

התלמידים מוזמנים להציג את יצירותיהם ולשתף בחוויה.

2. בית ראשון

שרים יחד את הבית הראשון בשיח:

אֹחִיל יוֹם יוֹם אֶשְׁתָּאָה תָּמִיד עֵינֵי צוֹפֶיָה

אֶעֱבֹרָה נָא וְאֶרְאֶה אֲדַמַּת קֹדֶשׁ טַבְרִיָּה

• **הדגישו** יחד מילים של ציפייה: אוחיל, אשתאה, צופייה.

• **בנו** משפחת מילים למילה צופייה: מצפה, ציפה, צופה וכדומה.

• **שאלו** את התלמידים: למה מייחל רבי דוד? רבי דוד חי במרוקו ובפיוט זה הוא מבטא את רצונו להגיע לארץ ישראל, לעיר טבריה.

• **הדגישו** שרבי דוד חסין, מחבר השיר, רצה להגיע לטבריה בשל קדושתה ולא למטרת טיול.

3. הפיוט השלם

• **שירו** יחד את השיר (חשוב לחלק לתלמידים עותק מנוקד).

• **בקשו** מהתלמידים שבשעת קריאת השיר ינסו להבין מדוע עיר זו קדושה. לשם כך בקשו מהם להקיף שמות אנשים המופיעים בשיח.

• **הסבירו**: שימו-לב שצדיקים רבים קבורים בטבריה. אם כך, העיר טבריה הייתה מקום שחיו בו תלמידי חכמים רבים. ואכן טבריה שימשה במשך כחמש מאות שנה מרכז חשוב בחיי העם היהודי בארץ ישראל, ואף מחוצה לה.

כיתות ג'-ד'

נַעֲמָה יִשִּׁיבְתָּהּ גַּם טוֹבָה רֵאִיתָהּ

יָם כְּנֶרֶת חוֹמָתָה שָׁמָּה הָעִיר בְּנוּיָה

עיון במפת ארץ ישראל:

חשוב להראות את מקומה של טבריה במפה של ארץ ישראל ולזהות מקומות בגבולות העיר.

טבריה היא עיר במחוז הצפון בישראל, בגליל התחתון. "ים כינרת חומתה" - טבריה שוכנת לחופה המערבי של הכינרת והיא העיר היחידה הממוקמת לחופי אגם זה.

שיח ספרותי

השיר אוחיל
יום

כיתות א-ב

שיח ספרותי

השיר אוחיל
יום

כיתות ג-ד

שיח ספרותי

השיר אוחיל
יום

כיתות ג-ד

יְשָׁרִים בְּלִבּוֹתֶם נָחוּ עַל מִשְׁכָּבוֹתֶם בְּתוֹכָהּ קְבוּרָתֶם כָּלֶם בְּנֵי עֲלִיָּה

- **בקשו** מהתלמידים להדגיש בשיר את הרבנים הקבורים בעיר.
- **בקשו** מהתלמידים לספר על צדיקים שחיו/נקברו בעיר טבריה. סיפורים המעידים על גדלותם, על מופתים שעשו בחייהם וכן על ביקור שלהם בקברות צדיקים.
- לאחר שהתלמידים ישתפו מידע מהעולם שלהם, המורה יוסיף משלו.
- **קבר רבי מאיר בעל הנס**: קברו של התנא נמצא במעלה ההר.
- **קבר רבי חיים אבולעפיה**: קברו של מייסד היישוב היהודי בטבריה נמצא בבית העלמין הישן, גם תלמידי הבעש"ט נטמנו בסמוך לקברו.
- **קבר האימהות**: בשכונת קריית שמואל, טמונות בו יוכבד בת לוי, אימו של משה רבנו; צפורה, אשת משה; אלישבע בת עמינדב, אשת אהרן הכהן, בלהה וזלפה.
- **קבר הרמב"ם**: קברו של רבי משה בן מימון נמצא במרכז העיר. סמוך לו טמון גם אביו, ר' מימון, וכן נכדו של הרמב"ם, ר' דוד הנגיד.
- **קבר רבי יוחנן בן זכאי**: ברחבת קברו של הרמב"ם טמון ר' יוחנן בן זכאי, ששימש כנשיא הסנהדרין. סמוך לו נטמנו תלמידיו: ר' אליעזר בן הורקנוס, ר' יהושע בן חנניה, ר' יוסי, ר' שמעון בן נתנאל ור' אלעזר בן ערך. וכן האמוראים רבי אמי ורבי אסי ורבי יצחק נפחא.
- **קבר רבי עקיבא**: מסורת קדומה מציינת את קברו במורדות ההר המתרומם מעל טבריה והכינרת. במקום מערה בעלת שני פתחים, על לוחות שיש מסופרים קורותיו ופועלו של רבי עקיבא, מעשרת הרוגי מלכות.
- בסמוך לקבר ר' עקיבא מצוי קברו של הרמח"ל.
- **הסבירו** לתלמידים, כי ריבוי הקברים מעיד שטבריה הייתה עיר קודש ומרכז רוחני במשך שנים רבות (הרחבה ראו ב"אודות השיר").
- **ספרו** סיפור או שניים על הצדיקים שחיו בטבריה והרחיבו על גדולת התנאים הקבורים בה.
- בנספח מצורפים סיפורים על:
 1. רבי חיים אבולעפיה
 2. הרמב"ם
 3. רבי מאיר בעל הנס

אוֹחִיל יוֹם יוֹם אֶשְׁתָּאָה תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה אֶעֱבֶרָה נָא וְאֶרְאֶה אֲדַמַּת קֹדֶשׁ טַבְּרִיָּה

- **שירו** יחד את הבית הראשון בשיר, הפותח בכמיהה להגיע לארץ הקודש.
- **בקשו** מהתלמידים להדגיש בבית הראשון מילים המבטאות צפייה.

אוחיל, אשתאה, צופייה. גם המילים "אעברה נא ואראה", למרות שאינן מילים נרדפות, ממחישות את הרצון להגיע לארץ ישראל, לטבריה, וכמובן מזכירות לנו את משה רבנו שביקש: "אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה..."

• **כתבו** עם התלמידים על הלוח משפחת מילים לשורש צפ"י: מצפה, ציפה, צופה וכדומה.

• **בקשו** מהתלמידים לזהות משמעויות שונות מאותו שורש, כגון: ציפה לחבר, ציפה את המנורה.

• כל תלמיד יחבר משפט הכולל מילה אחת מהשורש צפ"י.

כיתות ה'-ו'

יְשָׁרִים בְּלִבּוֹתֵם נָחוּ עַל מִשְׁכָּבוֹתֵם בְּתוֹכָהּ קְבוּרָתָם כָּלֵם בְּנֵי עֲלִיָּה

בשיר מוזכרים רבנים שחיו ונקברו בעיר טבריה, זהו אותם: לפני קריאת השיר המורה כותב על הלוח את הבתים הבאים, התלמידים ינסו לזהות את שמות התנאים. ניתן לפתוח בפרקי אבות פרק ב' משניות י-יא.

דָּרָךְ הָהָר יִתְבּוֹנֵן קֶבֶר רַבָּן _____

בֶּן זַכָּאִי שָׁם יִתְלַוֵּן יַחִיד בְּדוֹרוֹ הָיָה

וְחֻמְשָׁה תַּלְמִידִים צְדִיקִים וְחִסִּידִים

מִזֶּהָב נְחֹמָדִים מוֹנֶה שְׂבָחָן הָיָה

דָּמָה אֶחָד לְבוֹר סִיד טָפָה אַחַת לֹא יִפְסִיד - _____

וְלִחְבְּרוֹ קָרָא חֲסִיד - _____ וְחָד דְּחִיל חוּבְיָא - (ירא חטא) _____

בָּם חָכָם בָּעֵז גָּבֵר כַּמְעֵין הַמִּתְגַּבֵּר - _____

אֲשֶׁרִי יִלְדָה עַל מִשְׁבֵּר אֶת בְּנוֹ שֶׁל חֲנֻנְיָה - _____

רֹאשׁ הָהָר שָׁם מִצְבֵּה קֶבֶר _____

עֲמוּ עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף תַּלְמִידֵיָא

הָר גְּבוּהָ וְרָם עַל הוֹקֵם עָלָיו מִמַּעַל

רַבִּי _____ הוּא בָּעַל אֶתְיָא וְתַמְהֵיָא (בעל הנס)

• **שאלו** את התלמידים: לפי מה זיהיתם את שמות התנאים?

• **הסבירו** לתלמידים כי המחבר משתמש בשירו במושגים הכתובים במשנה ובתלמוד.

• **שאלו** את התלמידים: מהי התחושה כשאני קורא שיר ונתקל במילים ובמושגים מוכרים, במה השיבוצים והרמזים תורמים לשיר?

(תשובות למורה: הרמז מכון ומפנה את הקורא אל יצירה אחרת וקושר קשר אנלוגי בין הטקסט הנקרא לטקסט הנרמז. היצירה הנרמזת תומכת ביצירה הספרותית ומאפשרת את הבנתה בצורה טובה יותר. לעיתים, היצירה הנרמזת היא המפתח להבנת היצירה הספרותית. כמובן שכדי לזהות את האלוזיה על הקורא להתמצא ברקע התרבותי, ההיסטורי או הלשוני של היצירה. כשקראנו את הבתים וזהינו מושגים מוכרים - הרגשנו קשר אל תוכן היצירה, ואף משמעות המילים התרחבה. נזכרנו בסיפור של רבי עקיבא ותלמידיו, בתלמידיו של רבי יוחנן וכו').

שיח ספרותי

השיר אוחיל
יום

כיתות ה-ו

שיח ספרותי

השיר אוחיל
יום
כיתות ז-ח

בְּרָם זָכוֹר לְטוֹבָה הָרַב נִיהוּ רַבָּא עַץ חַיִּים שֶׁר הִצְבֵּא מִמְשַׁפַּחַת אַבּוּלְעַפְיָא

מילים בארמית:

- **חלקו** את הטקסט ובקשו מהתלמידים להעתיק מהפיוט את המילים בארמית.
- **בקשו** מהתלמידים להסביר אותן על פי ההקשר בפיוט וכתבו על הלוח את פירוש המילים.
- **בקשו** מהתלמידים להחליף את המילה "ברם" במילת קישור אחרת.
- **שאלו** את התלמידים מדוע על פני כל התנאים המשורר מציב את רבי אבולעפיה ודווקא אותו מזכיר לטובה בעניין העיר טבריה? חפשו בשיר בית שנותן לכך הסבר.

כיתות ז'-ח'

1. **אקרוסטיכון:** מה שם המחבר ושם אביו?
2. **חרוז מברית:** מה החרוז העובר לאורך השיר? חשבו על משמעותו והקשרו לתוכן השיר.
(תשובה: החרוז י-ה משמעותו: א. מתחרז עם שם העיר טבריה שהיא נושא השיר; ב. שם השם, כל רצונו של המחבר להגיע לטבריה זהו רצון רוחני להגיע לארץ הקודש).
3. **כינויים:** הביאי מהשיר לפחות שלושה כינויים לרב אבולעפיה.
(תשובה: עץ חיים, שר הצבא, חסין יה, איש האלוקים).
4. **מילות קישור:**
• **בְּרָם זָכוֹר לְטוֹבָה הָרַב נִיהוּ רַבָּא**
• **עַץ חַיִּים שֶׁר הִצְבֵּא מִמְשַׁפַּחַת אַבּוּלְעַפְיָא**
- **בקשו** מהתלמידים להחליף את המילה "ברם" במילת קישור אחרת.
- **שאלו**, מדוע על פני כל התנאים המשורר מציב את רבי אבולעפיה ודווקא אותו מזכיר לטובה?
- **חפשו** בשיר בית שנותן לכך הסבר.
- העשרה:** בפיוט ואמרת כה לחי נאמר על רבי שמעון: "טיהר את העיר טבריה עשה אותה נקיה...."

טַהַר אֶת עִיר טְבֶרְיָה - בתלמוד הבבלי (שבת לג, ע"ב) מסופר שכשיצאו ר' שמעון ואלעזר בנו מן המערה, ביקש ר' שמעון ל"תקן דבר", הואיל ונתרחש לו נס. אמרו לו שבטבריה יש מקום של ספק טומאה (של מת) ויש צער לכהנים להקיפו, טבריה היתה מוחזקת כעיר טמאה שאין הכהנים יכולים לדור בתוכה כי אין לעבור בשווקיה, כך הלכו רגלי היהודים ונדחקו מן העיר. רשב"י טיהר את טבריה בדרך נסית (ראו שבת לד, ע"א) וכך אפשר את אכלוסה בחכמי המשנה.

- **בקשו** מהתלמידים לסמן בשיר את הרבנים הקבורים בטבריה.
- התלמידים בוחרים ברב אחד וחוקרים את פועלו בעיר.
- ניתן לתת את המשימה כעבודה פרטית או בקבוצות.

נספח 1

סיפור על רבי חיים אבולעפיה (הראשון)

פחד ובהלה רבתי שררו ברחובות טבריה העתיקה. יהודים כגויים התרוצצו בפחד, וניסו לנחש מה ילד יום. שליטה של סוריה, שנודע בעריצותו הרבה, הודיע שהוא מתכונן לכבוש את טבריה ולהפוך את כל תושביה לעבדי-עולם. שמועות על אכזריותו כבר נפוצו מפה לאוזן והזוועות התעופפו במרחבי הדמיון בחוסר שליטה.

אט אט תרחישי האימה מעוררי החלחלה קיבלו ממדי-אמת, ורק אז התברר לטבריינים שמצבם חמור הרבה יותר משמועות בעלמא.

הימים היו לפני כארבע מאות שנה, ומושל סוריה העריץ גייס לרשותו טכניקה שאומנם כבר הייתה בעולם - בימי הרומיים, אבל דרשה תחכום רב ומיומנות גדולה: הטלת אבני-קלע אדירות ממדים כשעל גבן לפידי אש בוערים, שיועדו להרוג, להרוס, להצית שריפות, ובעיקר: לגרום לכניעה מוחלטת ומהירה.

האבנים הראשונות אכן חוללו הרס עצום. טבריה של אותם ימים מוקפת הייתה חומת אבן משלושת צדדיה, ומצדה הרביעי הייתה הכינרת חומתה. מושל סוריה החליט אפוא להתמודד מול חומות אבן מאשר לגרום לחייליו להסתבך במימי הכינרת ולהפסיד בקרב.

גורם אחד לא לקח המושל הסורי בחשבון: רבי חיים אבולעפיה.

רבי חיים אבולעפיה הראשון, שבאותם ימים עלה מארצות הגולה לשכון בארץ ישראל, החליט לקבוע משכנו על שפת הכינרת, שם בבית צנוע ובישיבה שהקים למד ולימד תורה בקדושה ובטהרה.

ביום הראשון לקרב שמע הרב זעקות מחרישות אוזניים, קריאות לעזרה וקולות בהלה. הדבר הפריע לתלמודו והוא החליט לצאת מבית המדרש ולשאול את העוברים ושבים מה מתרחש בעיר, כי כן היה הרב שקוד על תלמודו בפרישות רבה ומנותק לחלוטין מן העולם הזה.

לשמע דבריהם על "פגזים" אימתניים שנחתים על העיר ומטילים בה שריפות ענק והרג רצחני, הניף הרב את ידו בביטול. בו במקום נטל את מקלו, אמר מה שאמר ועשה מה שעשה, ולאחר מכן החווה באמצעות מקלו קו דמיוני בקשת עגולה מאווירה של טבריה לכיוון הכינרת, שמימיה הרגועים ניבטו מאחוריו.

מאותו הרגע והלאה - כל אבן שנורתה לעבר טבריה, עשתה את דרכה בקשת אדירה ורחבה היישר אל מימי הכינרת בלא שתגרום נזק ואפילו לא בהלה...

תושבי טבריה יצאו מחויכים ושלווים לרחובות העיר, והביטו במופע החינם שסיפקה להם "כיפת הברזל" השמימית של הצדיק רבי חיים הקדוש.

שיח ספרותי

נספח 1

אשירה

לקידום שיח רגשי חברתי
המחוז החרדי במשרד החינוך

שיח ספרותי

נספח 1

ככל שגברו והתרחבו חיוכיהם של הטבריינים, עלה מפלס החמ(א) ס והזעם בליבו הרצחני של המושל הסורי, שנוכח שפגיעותיו חדלו מלזרוע חורבן ואבידות בעיר. לאחר דרישה וחקירה מאומצת נודע לו שאיש אלוקים יהודי עשה מה שעשה וכדורי המוות שלו אינם יעילים במאומה. הוא מבזבז את זמנו לריק.

מיד שלח המושל הסורי נציגים מכובדים עם הסכם הפסקת אש לתושבי טבריה, ובאותו רגע שהללו הסכימו לקבלו מידיו - לא לפני שהבטיח להם שקט ושלווה בהן צדקו - עשה המושל האכזר והתמה את דרכו לבית מדרשו של רבי חיים על שפת הכינרת.

בכניסתו גחן והשתטח מלוא קומתו לרגלי הצדיק ונשק את שולי מעילו. "אם אדם קדוש כזה שורה בתוכם", אמר לטבריינים שהופתעו מרפיסותו של האכזר במושלי הסביבה, "עפר אני תחת כפות רגליו".

האגדה מספרת, שמאז והלאה נקבע שמו של רבי חיים כ"אבו-ל'עפיה", שמשמעותו "השולט על האש"...

נספח 2

סיפור על הרמב"ם

רבנו הרמב"ם, שימש כידוע כרופאו האישי של מלך מצרים. הצלחתו הייתה לצנינים בעיני שרי המלך, ובקנאתם הסיתו את המלך שידיח את הרמב"ם וימנה תחתיו רופא מוסלמי ושמו כמון. "הלא רבי משה בר מימון יהודי הוא, ומדוע לא תיקח רופא מבני דתך?!", טענו באזניו השכם והערב, "מומחיותו של הרופא כמון נופלת אינה ממקצועיותו של היהודי...".

המלך שהכיר וידע כי מקנאה הם מדברים ומומחיותו של הרמב"ם גדולה לאין שיעור, התקשה לוותר על רופאו האישי והמסור, אך מנגד התקשה לעמוד בלחצם של השרים. החליט אפוא בלית ברירה לערוך מבחן מסוכן מאוד בין הרמב"ם לבין גדול רופאם של הערבים.

קרא המלך לשני הרופאים, והציב בפניהם אתגר מבעית: כל אחד מכם ינסה להרעיל את רעהו, ומי שיצליח להינצל מההרעלה ולהיות בחיים על ידי תרופה שיכין מבעוד מועד, אות הוא שהינו המומחה ביותר, והוא יהיה רופאי.

כדי לבחור מי יהיה הראשון שישתה את הרעל של חברו, ערך המלך גורל, ועלה שהרמב"ם יהיה הראשון שישתה את הרעל.

הרופא המוסלמי הלך לביתו, ועסק במשך שבוע שלם ברקחת רעל חזק ומהיר, סם מוות נורא, שגם אם ישקו את בולעו בתרופות כהנה וכהנה כבר יהיה מאוחר מידי. ואילו הרמב"ם שם מבטחו בה', הכין סממנים מתאימים שיבטלו את הרעל, וציווה לתלמידיו שאחרי שישתה מן הסם, מיד ישכיבוהו על הקרקע, כדי שדמו לא יזרום במהירות, והרעל לא יספיק להתפשט בגופו. מיד כשגופו במצב שכיבה, ישקוהו בתערובת שהכין בעוד מועד.

היום המכריע הגיע, וכל תשובי מצרים היו במתח מי ישרוד את המבחן האכזר.

שני הרופאים התייצבו לפני המלך ובידם סממניהם. כמון, הרופא המוסלמי, ניגש והושיט לרמב"ם את הסם הנורא שהכין. על פניו של הרמב"ם לא ניכרו כל סימני מצוקה. שפתיו מלמלו ארוכות תפלה חרישית, והוא לגם באחת את סם המוות. מיד אחרי שבלע את הנוזל, השכיבוהו תלמידיו, והשקוהו מהתרופה שהכין בעצמו כדי לנטרל את הרעל.

בחסדי שמיים, כעבור יממה ומחצה התברר שכמו שהסם עשה את מלאכתו נאמנה, ואיים על חייו של הנשר הגדול, גם התרופה פעלה ועשתה את שלה. הרמב"ם התחזק והבריא. אחרי מספר ימים שב לעבודתו והיה כאחד האדם.

עתה הגיע תורו של הרמב"ם להשקות את הרופא הישמעאלי

שיח ספרותי

נספח 2

שיח ספרותי

נספח 2

מסם המוות שלו. בעתה אחזה בכמון, וכל גופו רעד כשעמד מול הרופא היהודי שניצל מן ההרעלה. הלא הוא ידע איזה רעל מסוכן נתן להשקותו, ונוכח לראות את תעצומותיו של הרמב"ם שהצליח לשרוד את הסם הקטלני. חששו היה נורא. מספר ימים קודם לכן כבר מילא את בטנו בתרופות וסממנים שונים ומשונים שיכינו את גופו להתמודד עם הרעל ההרסני של הרופא היהודי.

דקות לפני המבחן, נכנס הרמב"ם למטבח שבבית המלך, נטל שני מלפפונים, שתי עגבניות, כמה פלפלים והרבה הרבה תבלינים. בלל הכול יחד והכין משקה שאינו מזיק כלל, אך מראהו איום ומרתיע.

עם המשקה הזה נכנס הרמב"ם לפני המלך והשרים, והשקה את כמון. כשידיו מרטטות באימה וכל גופו רועד כענף נישא ברוח, בלע כמון את המשקה המפחיד ומיד לאחריו נטל גם הוא סם נגד רעלים. בידעו את ההרגשות והתופעות של ההרעלה, ציפה לתחושות קשות של צמרמורות וחולשה, אולם הפלא ופלא, הוא לא חש מאומה... כאילו לא בלע כל רעל.

ההרגשות והתחושות הקשות שלא באו החרידו את הרופא כמון. הוא ידע שהרמב"ם גדול מאוד בחכמת גוף האדם ובהשפעתם של הסממנים, ואמר בחשש למקורביו: "מסתבר שהימוני ברוב חוכמתו נתן לי סם שפעולתו איטית והוא ישפיע רק כאשר אוכל מאכל נוסף, אולי בשר..."

כמון פסק מלאכול בשר. הספקות שמא הרעל המתוחכם פועל בצירוף מזון מסוים לא נתנו לו מנוח, והוא נמנע גם מלאכול מוצרי מאפה. לאחר שראה שגם בשר ומאפה אינם גורמים להשפעת הרעל, החל להתנזר מחלב, אלא אם כן נחלב מול עיניו הפקוחות.

שבוע ימים היה כמון חסר מנוח. קם ושכב, יצא אל הרחוב ושב אל ביתו, הקשיב לפעימות לבו ומדד את אורך נשימותיו, האמין שעוד מעט קט תחל השפעת הרעל הסודי שכוחו כה עצום שהוא מתעתע ומשפיע רק אחרי תקופת זמן.

כעבור אותו שבוע פגש הרמב"ם את כמון במסדרונות הארמון, והנה פניו חיוורות וגופו רזה עד שאך עור ועצמות ניכרים מעליו. "אמור נא לי", שאל את הרופא המצרי המהולל "הנכונה השמועה שחדלת כמעט מלאכול ולשתות? ואם אתה אכן שותה מעט חלב כיצד אתה מרגיש?"...

באותו הרגע התעצם חיוורונו של כמון. פניו חווירו כלובן החלב והוא קרס תחתיו מתעלף. הרמב"ם גחן אליו וגילה שלבו עמד מלכת והוא מת.

היה מלך מצרים מרוצה מתוצאותיו של המבחן. קרא לרמב"ם וביקש שיגלה את אוזניו ויתאר לו ממה מורכבת הייתה תערובת הרעל המיוחד בו השתמש, רעל מתוחכם הרדום במשך שבוע ימים ורק אז נותן את אותותיו...

אשירה

לקידום שיח רגשי חברתי
המחוז החרדי במשרד החינוך

שיח ספרותי

נספח 2

"חלילה לי מעשות כדבר הזה", הפתיע הרמב"ם את המלך בתשובתו. "לא הרעלתי אותו כלל ועיקר. לעולם איני משתמש לרעה בכישרון הרפואה שבורא העולם העניק לי במתנה. כוח הרפואה שקיבלתי הוא כדי להחיות ולא כדי להמית". המלך החריש ותלה עיניים שואלות ברופאו הגדול. הרי כמון מת שבוע ימים לאחר ההרעלה.

"הוא מת על ידי עצמו", הסביר הרמב"ם במתק לשונו, "מת בכוח הדמיון שפיתח בעקבות החרדה מפני הרעל שאינו משפיע. מת מפחד שווא..."

עתה הבין המלך עוד יותר כי לא רק רופא גדול הוא הרמב"ם כי אם גם חכם עצום, ומאז נישאו וגידלו על כל השרים אשר אתו. ולנו נותר לקח מן המעשה הזה להיזהר מן הדמיון השלילי, שיכול חלילה להביא את האדם הלוקה בו יותר מידי, עד לשערי מוות.

נספח 3

סיפור על רבי מאיר בעל הנס

רבי מאיר נולד כרבי נהוראי. הוא קיבל את שמו רבי מאיר על שם שהאיר את עיניהם של תלמידים חכמים בהלכה. את הכינוי בעל הנס הוא קיבל לאחר מכן כאשר עשה נס עם אחותו אשתו שנלקחה בשבי על ידי הרומאים.

הרומאים החזיקו באחותה של ברוריה אשתו בבית האסורים ובכל שלב במהלך היום היה שומר המשגיח על המקום. אשתו של רבי מאיר, ברוריה לא יכולה הייתה כבר לשאת את הצער שאחותה נמצאת שם בשבי וביקשה מרבי מאיר שיחלץ אותה משם. רבי מאיר הסכים, לקח שק של דינרי זהב ופגש את השומר. הוא הציע לו את הזהב בתמורה לשחרורה של אותה אישה. הוא הציע לשומר שייקח חצי מהמטבעות לעצמו ועם החצי השני ישחד את הממומנים עליו כאשר אלה יגיעו לביקורת לוודא שכולן נמצאות. השומר לא התרשם מההצעה ופחד שמא יגמרו מטבעות הזהב ומה יהיה לאחר מכן. רבי מאיר אמר לו שבמקרה כזה יאמר "אלקא דמאיר ענני" וינצל. השומר עדיין לא האמין לו וסרב. רבי מאיר התגרה בכלבי השמירה במקום ואלה החלו לתקוף אותו. הוא זעק "אלקא דמאיר ענני" ולפתע הכלבים עצבו אותו וחזרו למקומם בשקט. השומר ראה את הנעשה מול עיניו והאמין כעת לדבריו של רבי מאיר והסכים לעסקה.

כך לאחר זמן מה נגמרו מטבעות הזהב והשומר נלקח למשפט שם הכריזו על עונש תלייה. רגע לפני שתלו אותו הוא צעק "אלקא דמאיר ענני" והמוציאים להורג באמת לא יכלו לתלות אותו.

שיח ספרותי

נספח 3

שיח מוזיקלי

השיר אוחיל
יום

כיתות א-ג

כיתות א'-ג'

אופי מוזיקלי

בקשו מהתלמידים להאזין לפתיחה. האם כבר בצליליה הראשונים אנו יכולים ללמוד על הסגנון המוזיקלי הנושב מהשיר?

התייחסו ל:

- קצב (קצב הליווי הוא "דום טאק, טאק דום, טאק" שמוכר בשמו "מקצב בלאדי" או "דבקה").
- לכלים (עוד, חלילי ערבי וכו').

- לאופי המנגינה (המנגינה מבוססת על מקאם כורד, שבו מוטיבים מזרחיים בולטים - גם למי שאינו בקיא בחכמת המוזיקה המזרחית).

בקשו מהתלמידים לשיר את הפזמון החוזר - "אעברה נא ואראה אדמת קודש טבריה".

שאלו את התלמידים:

- מהו כיוון המנגינה? תארו את התנועה בעזרת ידכם, תוך כדי שירתכם (למורה: הכיוון הוא למטה - המנגינה בשני המשפטים פותחת בצליל גבוה ומשם יורד הצליל בהדרגה במעין מדרגות, עד לסיום הקטע שבו חותם צליל נמוך ביותר, המעניק נופך של רגש לשיר).

קצב מזרחי "בלאדי" או "דבקה"

אם יש בידכם, **חלקו** לתלמידים דרבוקה (אם אין - אפשר בשולחן או על הרצפה).

הסבירו לתלמידים שהקשה על חלקו הפנימי של משטח העור נקראת "דום" והקשה על המסגרת נקראת "טאק". התלמידים בוודאי יבחינו בהבדל בין הצליל המתקבל ב"דום" ל"טאק". כדאי לבקש מהם לחשוב מדוע. (למורה: חומרים שונים מפיקים צלילים שונים. העור מעניק צלילי מעומעם יותר והמתכת שבמסגרת - צליל פתוח ועשיר).

וכעת, **למדו** אותם שלב אחר שלב את הקצב המזרחי הנפוץ ביותר - ה"בלאדי":

- **בקשו** מהתלמידים לחקות אתכם בדקלום בלבד: "דום טאק, טאק דום, טאק".

- **בקשו** מהם להשתמש ביד שמאל ל"דום" ובימין - ל"טאק".

- **בצעו** את הקצב במהירות הולכת ומתגברת.

- **בחרו** תלמיד שהצליל, ובקשו ממנו להקיש ולהשמיע לכולם. ניתן לבקש ממנו ללוות את הפלייבק של הפיוט.

כיתות ד'-ח'

קצב "בלאדי" והיכרות עם מעברים בשיח

למדו את התלמידים שלב אחר שלב את הקצב המזרחי הנפוץ ביותר - ה"בלאדי". (באותו אופן כמו בסעיף הקודם).

אם הם כבר יודעים, **בצעו** איתם תרגיל שבו אתם מכריזים על שם של תלמיד, הוא מקיש את המקצב, וחבריו מנגנים אחריו בחיקוי. תוך כדי החיקוי, אתם תכריזו על השם הבא והתפקיד יעבור במהירות אליו. יש להקפיד על מעבר מידי בין תפקידים, כדי לא לשבור את תחושת הסדר והמשקל במוזיקה.

• **השמיעו** את הפלייבק של הפיוט. בקשו מהתלמידים להצטרף אליו בליווי "בלאדי", אך לפני ההשמעה בקשו מהם לשים לב האם ה"בלאדי" חוזר על עצמו ללא שינוי, ואם שמעו שינוי - לנסות לבצע אותו כפי ששמעו, ולהמשיך ללוות (לדוגמה, ב-0:16).

• **שוחחו** לאחר התרגיל: האם שמעתם שינויים? מהם? (הליווי השגרתי התחלף לסדרת הקשות עקשניות, ולאחריהן שתיקה פתאומית, והקצב מתחדש). כמה פעמים? האם הצלחתם לגלות באילו קטעים במוזיקה צפוי להיות כזה שינוי? היכן? (בסופי קטעים, לקראת חלק חדש).

• **שאלו:** מה, לדעתכם, מעניק האפקט הזה למוזיקה? (תנועה, סקרנות, ציפייה, חידוש) מה נותן האפקט למי ששר? (הכנה ברורה שעוזרת להיכנס בזמן ובאופי הנכון לחלק חדש).

• **הסבירו** לתלמידים שה"הפסקה" הזו במוזיקה נפוצה מאוד ונקראת במספר שמות, אחד מהם הוא "ברייק".

• **בקשו** מהתלמידים לשים לב כשהם מאזינים למוזיקה בזמנם הפנוי - ולמצוא בה את המעברים שהכרתם כעת.

שיח מוזיקלי

השיח אוחיל
יום

כיתות ד-ח

שיח אמנותי

השיר אוחיל יום

כיתות א-ב

השיר אוחיל יום

כיתות ג-ה

כיתות א'-ב'

אתרים בעיר טבריה

חומרים:

- קרטון ביצוע A5
- פלסטלינה

כלים:

- שיפודים
- תמונות השראה
- צילומים ותמונות של אתרים ומקומות בטבריה

תהליך העבודה:

- **הציגו** לתלמידים תמונות של מקומות ואתרים בעיר טבריה.
- **בקשו** מהתלמידים:
- ליצור מפלסטלינה מקומות / אתרים של העיר טבריה.
- **הוסיפו** בכתב את תיאור המקום.
- **ערכו** תערוכה בכיתה של כל המוצגים.

כיתות ג'-ה'

יצירת מפה לעיר טבריה - עבודה קבוצתית

חומרים

- בריסטול בגודל חצי גיליון (70*50 ס"מ).
- מגזינים ועיתונים צבעוניים.
- דבק
- כלים
- עפרונות
- מספרים
- טושים / צבעים
- תמונות השראה
- איורי מפות של המאירית / מעצבת גרפית רינת גלבוע.
- צילום מפה מפורטת של העיר טבריה.
- צילומים ותמונות של אתרים ומקומות בטבריה.

שיח אמנותי

השיר אוחיל יום
כיתות ו'-ח

תהליך העבודה

למורה: ציירו בקווי מתאר את העיר טבריה. היעזרו במפת הערים של ארץ ישראל.

בקטו מהתלמידים:

- להתבונן במפת העיר טבריה, לערוך רשימה של מקומות ואתרים, בתי כנסת ועוד בעיר טבריה וכן רשימה של שמות הרחובות.
- למקם ולציין את שם הרחובות במפה בעזרת עיפרון.
- להדביק תמונות של האתרים על גבי המפה או לצייר אותם ברישום כללי.
- לצבוע את הרקע של המפה בצבעים מתאימים וכן את מיקום הכינרת.
- להוסיף תמונות ועיטורים רלוונטיים מהמגזינים.
- להוסיף כיתוביות במקומות הרצויים.
- תלו את התוצר הסופי בכיתה.

כיתות ו'-ח'

יצירת שלט כניסה לעיר טבריה

חומרים

- פלסטלינה בצבעים שונים
- קרטוני ביצוע / קרטון
- שיפודים
- בריסטולים צבעוניים / סול צבעוני

כלים

- עפרונות
- דבק סלוטייפ רחב
- טוש ארטליין
- מספרים
- חומרי השראה
- תמונות של שלטי כניסה לערים בישראל: [/https://alefalefalef.co.il/sheletknisa](https://alefalefalef.co.il/sheletknisa)

תהליך העבודה

בקטו מהתלמידים:

- להתבונן בתמונות של שלטי הכניסה של העיר טבריה וכן של ערים נוספות בארץ.
- ליצור סקיצה של מאפיין אחד או שניים שבחרו מהעיר ולחשוב איך היו רוצים ששלט הכניסה לעיר יראה, מה כדאי שיופיע / מה כדאי שיהיה כתוב שם וכדומה.
- ליצור תבליט של שלט הכניסה לעיר טבריה.

השיר אוחיל יום

Intro

7

חיל - או

A1

9

Ab Ebm Fm Db Ebm

יום יום אש - ת אה - חיל - יום יום אש - ת -

12

Fm Ebm Ab

אה ני - ת מיד - פי - יה רה - ב - אע

B1

15

F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm

נא אה - אר - ו מת - אד דש - ט בר - יה רה - ב - אע

19

F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm

נא אה - אר - ו מת - אד דש - ט בר - יה

Bridge

23

7

A2

Bbm Ab

מה - עי - נ ב - שי - י

32

Fm Bbm Ab Fm

תה גם בה - ר אי - י תה - כי ים

35

Db Ebm Fm Db Bbm Ebm

נה - רת - מ תה - מה - ש עיר - ב נו - יה רה - ב - אע

B3

39

F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm

נא אה - אר - ו מת - אד דש - ט בר - יה רה - ב - אע

אשירה

לקידום שיח רגשי חברתי
המחזז החרדי במשרד החינוך

2 43 F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm
יה - בר - ט דש - קו מת - אד אה - אר - ו נא

47 Bridge 7 A3 Bbm Ab
בו - ל - ב רים - ש - י

56 Fm Bbm Ab Fm
תו - וב תם - בו - כ - מש על חו - נ תם

59 Db Ebm Fm Ab Bbm Ebm
רה - ב - אע יה - לי - ע ני - ב לם - כו תם - כ - בו - מ כה

63 B3 F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm
רה - ב - אע יה - בר - ט דש - קו מת - אד אה - אר - ו נא

67 F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm
יה - בר - ט דש - קו מת - אד אה - אר - ו נא

71 Bridge 7 A4 Bbm Ab
בו - ית הר - ה רך - ד

80 Fm Bbm Ab Fm
ז - בן נן - ח - יו בן - ה ון - צי נן

83 Db Ebm Fm Ab Bbm Ebm
רה - ב - אע יה - ה רו - דו - ב חיד - י נן - לו - ית שם כאי

87 B4 F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm
רה - ב - אע יה - בר - ט דש - קו מת - אד אה - אר - ו נא

91 F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm
יה - בר - ט דש - קו מת - אד אה - אר - ו נא

אשירה

לקידום שיח רגשי חברתי
המחוז החרדי במשרד החינוך

95 **Bridge** **A5** 13 3

מי - תל - ש - מי - ח - ו

110 Fm Bbm Ab Fm

די - צ - די - מ - ח - נ - הב - ז - מ

113 Db Ebm Fm Ab Bbm Ebm

רה - ב - אע - יה - חן - ב - ש - נה - מו - די - סי - ח - ו - קים

117 **B5** F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm

רה - ב - אע - יה - בר - ט - דש - קו - מת - אד - אה - אר - ו - נא

121 F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm

יה - בר - ט - דש - קו - מת - אד - אה - אר - ו - נא

125 **Bridge** **A6** 8

בור - ל - חד - א - מה - די

135 Fm Bbm Ab Fm

ל - ו - סיד - יפ - לא - חת - א - פה - טי - סיד

138 Db Ebm Fm Ab Bbm Ebm

רה - ב - אע - יא - בי - חו - חיל - ד - חד - ו - רה - ק - רו - ב - ח

142 **B6** F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm

רה - ב - אע - יה - בר - ט - דש - קו - מת - אד - אה - אר - ו - נא

146 F Bbm Eb Ab Fm Ebm Fm

חיל - או - יה - בר - ט - דש - קו - מת - אד - אה - אר - ו - נא

4 A7

150 A $\flat$ E $\flat$ m Fm D $\flat$ E $\flat$

יום יום אש - ת - אה חיל - או יום יום אש - ת -

153 Fm E $\flat$ m A $\flat$

אה ני - ת - מיד צו - פי - יה רה - ב - אע

B7

156 F B $\flat$ m E $\flat$ A $\flat$ Fm E $\flat$ m Fm

נא אה - אר - ו מת-אד קו - דש - ט יה - בר - אע

160 F B $\flat$ m E $\flat$ A $\flat$ Fm E $\flat$ m Fm

נא אה - אר - ו מת-אד קו - דש - ט יה - בר - אע